

Wat is de boniteit?

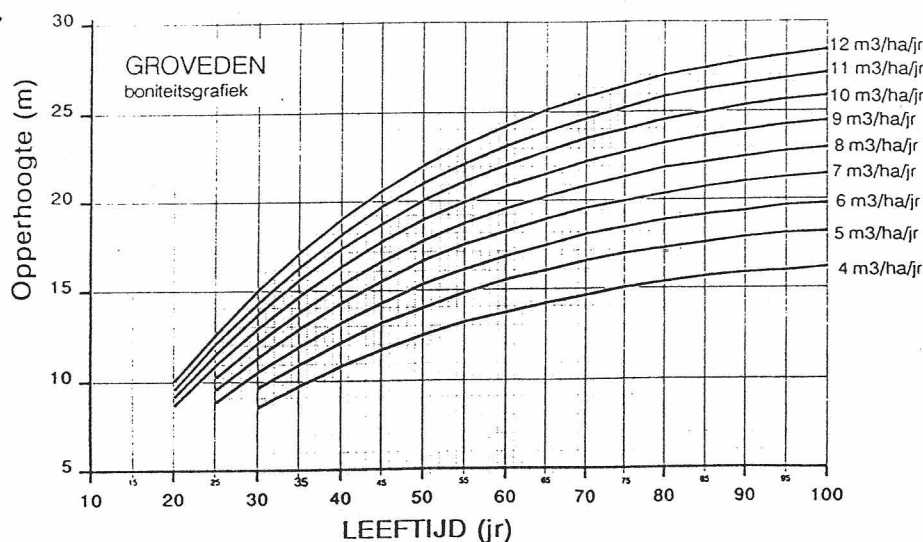
De groei van bomen is niet overal gelijk. Afhankelijk van boomsoort, klimaat en grondsoort kan de productie verschillen. Om de prestaties te kunnen vergelijken is er een standaardmaat voor het groeivermogen van gelijkjarige opstanden afgesproken: de **boniteit**.

De volume-ontwikkeling van een opstand hangt samen met de hoogtegroeï en de diktegroeï. Omdat de hoogtegroeï niet door het beheer beïnvloed wordt (het 'opjagen' van bomen door een dichte stand is een fabeltje!), is deze als ingang gekozen voor het bepalen van de boniteit: De hoogte van een opstand bij een gegeven leeftijd geeft aan hoeveel hout deze maximaal kan produceren.

De boniteit is af te lezen van een boniteitsgrafiek (zie figuur). Omdat het productie-vermogen sterk afhangt van de boomsoort is er voor iedere soort een eigen grafiek. Voor de boniteitsbepaling moeten de opperhoogte en de leeftijd van de opstand bekend zijn. De opperhoogte is de hoogte van de hoogste boom per are. De opperhoogte is te achterhalen door per hectare de op het oog 3 tot 5 hoogste bomen op te zoeken en te meten en daarvan het gemiddelde te berekenen.

*Voorbeeld: In een grovedennenbos van 60 jaar oud meten we een opperhoogte van 18 meter. In de figuur is af te lezen dat de curve van 7 m³/ha*jaar door dat knooppunt van leeftijd (=60) en hoogte (=18) loopt. De boniteit is dus 7 kubieke meter per hectare per jaar.*

Een boniteit van 7 m³/ha*jaar betekent dat de houtproductie gemiddeld over een omloop maximaal 7 m³ per hectare per jaar bedraagt. Dit wil niet zeggen dat die productie ook altijd bereikt wordt. De bijgroei is niet gedurende de hele omloop constant. In de eerste jaren na aanleg moet de productie nog op gang komen en na enkele decennia zakt de productie alweer terug. Wie te vroeg oogst of te lang doorgaat produceert daarom minder dan de boniteit aangeeft.

Informatie- en KennisCentrum
Natuurbeheer, Wageningen

Afdeling Bos
Jaap Paasman, 19-06-96

T(0317)474881